

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65
Upravišтво: Strossmayerjeva ulica 1, pritličje. Telef. 65.
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

IVAN REBEK:

Volitve.

Slovensko obrtništvo se po svojih nestranskih organizacijah kot tako še ni oglasilo v javnosti, kako stališče hoče zavzeti pri sedanjih volitvah v narodno skupščino. Zaradi tega mislim, da služim le dobri stvari, ako se sam zgledam, že zaradi tega, ker se me je ravno na željo obrtništva, že večkrat kandidiralo, in sicer že pod prejšnjim režimom v avstrijski parlament, kakor tudi leta 1921. in 1923. v narodno skupščino. — Žal, da ravno slovensko obrtništvo, kot nepolitično organizirano, ni moglo dosedaj odločilno uplivati na izid volitev. To je žalostno dejstvo, ki ga čutimo obrtniki najbolj; osebito od lanskega leta naprej čutimo to vsi na lastni koži.

Spominjam se volilnega shoda, ki sem ga imel na Polzeli, ko se je po mojem govoru neki klerikalni volilec oglašil k besedi ter kategorično izjavil, da navzoči klerikalci odobravajo moj program, da sem jim kot obrtnik simpatičen ter zaupanja vreden, a da me vseeno ne morejo voliti, ker sem od »napredne stranke« postavljen za kandidata. Torej tako stališče zavzemajo klerikalci, da raje v lastno škodo in proti prepričanju volijo njim neljube kandidate, kakor pa bi dali svoj glas po programu in značaju jim simpatičnemu kandidatu. Kdor ima take misli, se mu pač lahko v obraz pove, da pljuje v lastno skledo; posledice takega političnega naziranja so se pokazale v tem, da je pri zadnjih volitvah 21 izvoljenih tigrov le brusilo svoje kremplje ob temeljih naše države, katero hočejo porušiti in razdrupati, namesto da bi pomagali utrjevati in ojačati državo in njeno gospodarstvo. S tem svojim delovanjem so dokazali, da jim ni za rešitev gospodarskih problemov, ampak da jim je za žitje in bitje lastnega naroda manj, kakor pa strankarska, neplodna in škodljiva politika. Zaradi tega mislim, da bo 8. februarja imelo vse obrtništvo drugačno prepričanje kakor pri prejšnjih volitvah in da bo oddalo svoje glasove kandidatom Narodnega bloka. S parolo lastne avtonomije so lanske leto kleri-

Banski stol sklenil izpustitev radičevskih voditeljev.

Dr. Maček in tovariši se imajo pustiti na svobodo. — Kazensko postopanje proti njim se nadaljuje. — Policija zahteva njih izročitev.

Zagreb, 21. januarja. Danes ob 11. dopoldne je senat banskega stola dostavil kr. sodnemu stolu v Zagrebu svoj odlok glede pritožbe drž. pravdnika proti sklepu sodnega stola o ustavitvi kazenskega postopanja proti petorici članov vodstva razpuščene HRSS (dr. Maček in tov.). Sklep banskega stola je pričakovala javnost z veliko nestrpnostjo in napetim zanimanjem. Sklep se deli v dve točki:

1. točka: Kazensko postopanje proti dr. Mačku in tovarišem se ima nadaljevati in se zato v tem oziru razveljavi sklep sodnega stola, ki je odredil ustavitev kazenskega postopanja.

2. točka: Ukine se preiskovalni

zapor proti dr. Mačku in tov. Vsi se imajo pustiti na svobodo.

2. točko utemeljuje banski stol s tem, da so obdolženci zakrivali dejanja, za katera določa zakon kazni pod 10 leti, in da obenem tudi ne obstoja nevarnost oz. sum, da bi obdolženci pobegnili.

Danes dopoldne se je zbrala pred sodno palačo na Zrinjevcu velika množica, ki je pričakovala prihod izpuščenih voditeljev HRSS. Organizirane so bile posebne manifestacije, ki pa so izostale, ker je policijsko ravnanje od sodnega stola zahtevalo takojšnjo izročitev vseh petero voditeljev HRSS, ki so bili izpuščeni iz preiskovalnega zapora.

Oficijelni poset naše kraljevske dvojice v Parizu.

Beograd, 21. januarja. Po poročilu iz Pariza se vrši oficijelni poset naše kraljevske dvojice, pri predsedniku francoske republike Durandem v prvi polovici meseca majnika t. l. — Oficijelni sprejem v Parizu je določen za 3 dni. Kraljevska dvojica poseti

nato v spremstvu predsednika francoske republike vse po vojni opustošene francoske kraje. Povodom tega oficijelnega poseta ni izključena možnost, da se ob tej priliki izvrši obnovev zvezne pogodbe med Jugoslavijo in Francijo.

Izplačevanje invalidskih prejemkov.

Beograd, 21. januarja. Finančni minister je danes obvestil ministra za socialno politiko, da je izdal vsem podrejenim finančnim upravam nalog,

da prično z izplačevanjem 100-milijonskega kredita, ki je namenjen za povišane prejemke invalidov.

Krvav volilni spopad v vranjskem okraju.

Beograd, 21. januarja. Po poročilih iz vranjskega okraja je prišlo v mestu Ratoje do krvavega spopada med pristaši radikalnega poslanca

Dragovića in pristaši poslanca Kosića. Konflikt je bil tako resen, da je bilo 17 volilcev težko ranjenih in je den danes ponoči umrl.

Težkoče v trgovinskih pogajanjih z Madžarsko.

Beograd, 21. januarja. Trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Madžarsko so naletela na gotove težkoče. Madžari zahtevajo znatne koncesije in olajšave glede železniškega

prometa med Madžarsko in Reko oz. Trstom. Naša delegacija teh koncesij ne more sprejeti, ne da bi zahtevala primernih olajšav tudi v prilog našega železniškega prometa.

kalci mamili svoje volilce. Nepojmovanje kmečkih in drugih mas se je res dalo izrabit, in danes se vidi, da je bilo to geslo o lastni avtonomiji le pesek v oči. Osebito obrtništvo bi bilo tisoč in tisočkrat žal, če bi avtonomijo res tudi imeli, kajti z njo bi bili gospodarsko ločeni od drugega dela naše države, kajti zelo dvomljivo je, če bi takozvani Balkanci hoteli od nas še kaj kupovati, medtem ko se pri njih sedaj večina naših obrtniških in industrijskih proizvodov spravlja v denar, ker drugega odjemaica sploh nima — in s tem bi bila zapečaten usoda vse naše obrti in industrije. — Je sicer res, da se dosedaj ni mnogo storilo za povzdigo teh panog, pa vendar že več, kakor pod prejšnjim režimom skozi 25 let.

Razumljivo je tudi, da se ni moglo ničesar storiti, če so vsako, in naj je bilo še tako koristno delo, onemogočili izvoljeni poslanci. Če torej zastopniki ljudstva nočejo svojem lastnemu narodu privoščiti reda in miru, mora pač isti narod živeti v neurejenih razmerah, in v teh živimo mi po krivdi slovenskih tigrov.

Da se tako pogubonosno početje prepreči, lahko pripomorejo po svojem številu ravno obrtniki, saj statistika kaže, da obstoja v mariborski oblasti nad 12.000 samostojnih obrtnikov, ki vsi želijo in zahtevajo zboljšanje lastnega položaja, kar je pa mogoče doseči le, če volimo kandidate Narodnega bloka, katerih program je rešiti gospodarska vprašanja ter dati lastnemu narodu zaslužka in s tem tudi kruha. — Če bi pa 8. februarja zmagala separatistična struja, se bo borba za separatizem vseh vrst nadaljevala. V narodni skupščini gospodarska vprašanja ne bodo prišla na dnevni red in tako bo naše gospodarstvo uničeno vsled zaslepljenosti in sovražnosti separatističnih strank in volilcev.

Geslo klerikalcev je sedaj »boj proti korupciji«. Res je, kjer ista obstoja, se jo mora uničiti brez ozira na stranko. Ako bi bili klerikalci v tem odkritosrčni, bi morali dati sami sebe na razpolago, a tega ne store. Le na volilnih shodih in po pokvarjenih ča-

Josip Brinar:

Jezikoslovni izprehodi po okolici celjski

(Konec.)

Rimske toplice se v starih listinah imenujejo na kratko »Toplice« (v »Rationarum Styrie«, l. 1265.: »Toppitz«); dostavek »rimske« najdemo šele v poznejši dobi, ko se je ustanovilo moderno zdravilišče.

Zapadno od Rimskih toplic je na višavju Turje (pri Sv. Stefanu). Sklepajoč po analogiji bi bilo to ime starega keltskega izvora, kakor gorovje Ture (v Osrednjih Alpah) ali Turska gora in Turski žleb (v Savinjskih planinah). A še marsikje drugod je ohranjeno to ime, n. pr. Turja glava (ob razvodju med Pako in Mezinjo, t. j. ponemčeno Mislinjo*). Turiška vas (juž. od Šmartna pri Slovenjgradcu), Turski vrh (v Halozah).

Trg Radeče je izpeljanka iz staroslovenskega »Rad-«, ki služi kot koren raznim osebnim in po letih tudi kraj-

*) Prim. J. Brinar »Papirnata zemljepisna imena«, Planinski Vestnik, l. 1924.

nim imenom, n. pr. Radmirje, Raduha in Radgona (iz: Radogoj).

Korakajoč ob Savi navzgor, pustimo ob strani Suhi dol ter zadenemo na Ščavno peč. To ime bi lahko razložili s »Savna peč«, t. j. pečina ob Savi. Toda po glasovnih pravilih moramo soglasniško skupino »šč« izvajati iz »sk«, kar bi dalo »Skavno (skalno) peč« kot podlago sedanjemu »Ščavni peč«.

Nad železniško postajo Hrastnik nas pozdravlja podružnica cerkvice v Dragi, ki je pač dobila svoje ime po »dragi«, t. j. globelici, po kateri žubori studenček. Besedo »draga« je že Slomšek nekda uporabil v značilni prispodobici, ko pravi o dobrem govorniku: »Beseda mu teče kakor studenčnica po zeleni dragi.«

Krenimo na sever ob potoku, ki se združuje pod Kovkom (kovk = Bergkoppe) iz dveh potokov: iz Brnice (t. j. voda z zablatenim bregom) in iz Bobnarice, ki priborbi iz slikovite sosestke »v Bobnu«.

Premogovnik Hrastnik je dobil svoj naziv po vasi Hrastnik (t. j. nasebina ob hrastovju), ki je nekda stala na hribcu nad premogovnikom, a se je pozneje, ko so se podzemski rovi porušili, vsa sesedla, tako da je

danes le še malo sledu o njej. Tik nad jamskimi vhodi je vas na »Logu«, imenovana po nekdanjem logu (gozdu).

Severno od vasi Prapretno (v okolici obilo praproti) pridemo čez Razpotje v Trbovlje. To ime izvira najbrž iz korena »treb« (trebiti). »Trbovlje« bi torej značilo kraj, ki je otrebljen grmovja in drevja. »Trebeže« imenujejo v tamošnjem okolišu njivice, ki jih prekopavajo na posekanih ali po ožganih goščevah. Da se je prvotni koren imena »Trbovlje« glasil »treb«, to nam kaže nekdanja pisava besede (l. 1265.: aqua Trevol (potok) in Treval (vas). Isti koren dobimo tudi v krajnem imenu Trbonje (pri Vuzenici), ki so ga nekda (l. 1251.) pisali »Trebonne«. Vrh tega se pojavlja prvotni »treb« v domačem narečju, kjer se še pogosto čuje oblika »Trebovlje«, kakor tudi poje tista hudomušna zabavljika:

»Hudič Trebovlje trese...!«

Med Trbovljami in Hrastnikom je premogovnik na Ojstrem. Ime Ojstro se nanaša na besedno osnovo »ost, oster«. Ta jezikovna podlaga se nam pokaže tudi v imenu hriba »Ostenek«, ki se dviga nad vasjo kakor stožčeva »ost«.

Na južni strani Ostenka, na položnem pobočju se befi izmed sadnega drevja vas Studence (v matičnem zemljevidu »Slov. ozemlje« je vpisano napačno: Studenec). Slovensko ljudstvo se že od nekda rado spominja studenih (mrzlih) izvirkov, ki mu s čisto studenčnico gasé žejo. Zato tudi krajna imena, izvirajoča iz »studenec«, tako pogosto srečujemo, in sicer v raznih jezikovnih oblikah: v sing.: »Studenec nad Krškimi in pri Ljubljani; v plur., žen. sp.: naše »Studenice« (nad Hrastnikom), Studence pri Ponikvi (v Savin. dol.) in »Studenice« pri Poljčanah; v plur., moš. sp.: »Studenci« pri Mariboru. — Naše Studence kažejo popolno upravičenost krajnega imena; kajti na brežuljku, po katerem je vas razprostrta, izvira izredno obilo studencev, žuborečih nizdol v hobečo Bobnarico.

Ker me je v najlepših letih življenja poila studenčnica iz teh virov, zato se tudi sedaj odpočijmo ob studenem vreću! Poslovivši se od prijaznih Studenc, pa zaključimo naša razmišljanja o lepih slovenskih imenih in se po bližnjici prek Mrzlice vrnimo z naših izprehodov domov.

sopisih kriče o korupciji, toda le na videz, ker če bi resno hoteli, bi takrat, ko so imeli vlado v rokah, lahko spravili pod ključ vse tiste, ki jim očitajo korupcijo. A niti enega se niso dotaknili. Potemtakem se da sklepati, da lažejo svojim volilecem, ali pa se bojijo sami lastne usode, da bi enkrat oni prišli na zatožno klop.

Ker je pa do take obtožbe precej dolga pot, je bolje, da ljudstvo samo napravi svojo sodbo ter voli listo Narodnega bloka, v katerega moramo imeti zaupanje in katerega program je: državno edinstvo, enakopravnost in gospodarski procvit vseh treh plemen Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Politične vesti.

VAŽNA SEJA MINISTRskega SVETA je določena za sredo, 21. t. m. Na tej seji se bo poleg drugih vprašanj obravnavalo tudi stališče vlade k izjavam ministra dr. Šurmina v časopisu, ki so izzvale v blokaških listih mnogo komentarjev in vesti o krizi celokupne vlade. Seveda ta kriza ne obstoja in bi tudi v slučaju kakega izjemnega stališča dr. Šurmina v kabinetu samo on moral izvajati ev. konsekvence. O krizi celokupne vlade slejkoprej ni govora.

SLAVA JIM! Narodnim socialistom in slovenskoštajerskim radikalom, da so tako poštene, da so odklonili združitev s špijonom in izdajal-

cem dr. Pivkem. Tako čitamo v tisti mariborski »Straži«, ki z blatom obmetava vsakega poštenega narodnega moža. Le še več takih slavošpevov oni gospodi med nami, ki vrši tako dobrodošel posel za propadajoči klerikalizem, pošteni, ki niso zaslepljeni od strasti, kojim je narod in urejena država više kot strast in hujskanje, bodo tem sigurnejše našli pot, ki je prava in jo gredo pri nas vsi pošteni, ki so se združili v Narodnem bloku. Pa nismo imeli »izdajalcev« kot je dr. Pivko, bi ječali danes pod Avstrijo ali pa pod laškim Rimom in tisti »vodilni« gospodje, ki so zapustili svoj narod na Koroškem in na Primorskem ter danes zgagarijo po Jugoslaviji, bi lahko pekorno služili Dunaju ali Rimu.

KOGA NAJ VOLIJO RADIČEVCI? Na pogajanjih med Hrvatsko za eno dr. Lorkovića in nekaterimi vodilnimi člani razpuščene HRSS, ki so se vršila te dni v Zagrebu, se je sklenilo pozvati pristase HRSS in HZ, da volijo v slučaju razveljavljenja radičevskih list kandidat Hrvatske zajednice, komuniste in prepeluhovce. V nobenem slučaju se ne sme voliti klerikalnih list. V Bosni je radičevcem prepovedano voliti listo dr. Spaha, v Dalmaciji pa Davidovičev, zemljoradniško in dr. Drinkovičev listo. Radičevci skušajo v slučaju razveljavljenja list HRSS na dan volitev povzročiti izgredo. Radičevci obračajo — vlada pa bo obrnila...

Dnevne vesti.

VELJAVNOST MEŠČANSKO-SOLSKIH IZPRICEVAL ZA URADNIŠKI POLOŽAJ. Z odlokom štev. 28.230 z dne 2. julija 1924 je ministrstvo prosvete določilo, da je štirirazredna meščanska šola v zadevah uradniškega čina enakovredna dovršeni nižji srednji šoli. Z odredbo štev. 64.352. z dne 27. novembra 1924 pa je ministrstvo pravde ta odlok izpopolnilo v toliko, da je odpustno izpričevalo javnih trirazrednih meščanskih šol v Sloveniji in Dalmaciji, ki so obstojale do leta 1922., enakovredno izpričevalo štirirazrednih meščanskih šol. Izpričevala trirazrednih meščanskih šol odgovarjajo izpričevalom strokovne šole s predpisano končno izkušnjo v smislu zadnjega odstavka 5. člena uradniškega zakona.

TEDENSKI IZKAZ o stanju bolnikov pod državno upravo v Sloveniji. Stanje dne 20. decembra 1924: Splošna bolnica v Ljubljani (z otroško bolnico) 420. Bolnica za ženske bolezni v Ljubljani 63. Zavod za umobolne v Ljubljani 255. Blaznica-hiralnica v Ljubljani 200. Zavod za umobolne na Studencu 322. Splošna bolnica v Mariboru 220. Javna bolnica v Celju 195. Javna bolnica v Brežicah 36. Javna bolnica v Slovenjgradcu 66. Javna bolnica v Murski Soboti 102. Javna bolnica v Ptuju 49. Hiralnica v Ptuju 108. Hiralnica v Vojniku 159. Skupaj 2204.

VPRAŠANJE STANOVANJSKEGA ZAKONA. Pod geslom: »Stanovanjski zakon ni prenehal s 1. januarjem 1925!« in pod naslovom »Staubeno pravo sada i u budućnosti« je

napisal dr. Lavoslav Šik, odvetnik v Zagrebu knjigo, v kateri je zbral iz časopisnih poročil, iz tu- in inozemskega pravosodja in raznih pravnih del vse momente, ki govore za navedeno naziranje. Knjiga bo vočigled popolni negotovosti, ki je v zadnjem času zavladala o stanovanjskem vprašanju pri vseh oblastih in sodiščih, vsekakor vzbudila splošno pozornost. Bogata vsebina knjižice je razvidna že iz naslovov poedinih poglavij: Novogradnje in starogradnje. — Kaj se je zgodilo 1. januarja 1925? — Mnenja, da stanovanjski zakon ni prenehal. — Kako bodo sodišča sodila. — Henry George. — Reforma tal. — Osnovni temelji stanovanjskega zakona. — Opravičene želje hišnih posestnikov. — Opravičene želje najemnikov. — Pred novim stanovanjskim zakonom. — Pravice hišnih posestnikov in najemnikov po 1. januarju 1925. — Pojave zadnjih dni. — Cena knjige je 15 dinarjev. Dobiva se v vseh knjigarnah in pri založniku: Cirilmetodske knjižare Zagreb, Preradovićev trg 4.

RUD. BADIJURA: SMUČAR. Smučarska teorija in praksa za začetnike in izvežbane. Izdala in založila Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg d. z o. z., Ljubljana. — Znani naš strokovnjak za tujski promet in planinstvo Rudolf Badijura je napisal praktično in zanimivo razpravo o smučkem sportu v teoriji in praksi. Knjižico, ki obsega 76 strani, krasi 6 lepih pokrajinskih in 55 tehničnih slik. Delo posebno smučarjem toplo priporočamo.

Celjske novice.

NAŠI NEMCI IN RENEGATI. V dobi, ko zagovorniki nešteti volilnih škrinjic in strank konkurirajo v razsajanju in netenju najnižjih instinktov ljudskih mas proti državi — smatrajo tudi med nami živeči Nemci in stari avstrijski renegati za primerno in umestno, da kriče in vpijejo ter kličejo na pomoč ono avstrijsko justico, ki nas je davila dovolj dolgo. Celjski Nemci in renegati kriče, ker je najvišje sodišče odločilo, da »kupčija« slavne dvanaestorice ni bila niti moralna niti yeljavna. »Südmarka« in njeni eksponenti v Celju so v svojem germanskem čustvovanju in pojmovanju pravice izza časov avstrijskih sodišč in časov avstrijskih vojnih sodišč globoko užaljeni, da si upajo sploh še živeti in dihati ljudje onega rodu, ki

so ga smeli še pred nedolгим časom ubijati kakor muhe. Kdor pozna te »Südmarkovske« lojalne junake z gorjačami in kamenjem, ki danes mirno žive med narodom in v državi, ki jo sovražijo kot stekli psi, ta se pojavom teh pokvarjenih duš ne more čuditi, saj so prava slika prihuljene notranjosti ljudi, ki iščejo zaslužka pri Slovenceh, da tem lažje bijejo po njih. In slovenske duše brez ponosa očividno zopet delajo napotje po nemških trgovinah in nemških delavnicah. — Zato pa Mihel vpije, da bi svet ne videl, kako mu gre pšenica v klasje.

REDNI SESTANEK JDS za mesto Celje se vrši danes, v sredo 21. tm. ob 8. zvečer v klubovi sobi »Celjskega doma«. Poinoštevna udeležba!

VPRAŠANJE RAZŠIRJENJA MESTNEGA ELEKTR. OMREŽJA NA OKOLICO. V torek, dne 20. t. m. ob 8. zvečer se je vršil na celjskem magistratu sestanek zastopnikov mestne in okoliške občine radi vprašanja razširjenja električnega omrežja mesta Celja na bližnjo in daljšo okolico. Zastopnik okoliške občine je predlagal, da bi mestna občina izvršila zgraditev elektr. omrežja v okolici. Ker so pa s tem projektom zvezana velika breme na za mestno občino celjsko, se je sklenilo to vprašanje še podrobneje proučiti, nakar naj bi se sklical ponovni skupni sestanek obojestranskih zastopnikov, ki naj bi v zadevi končnoveljavno izrazil svoje mnenje.

»MRTVAŠKI ŽENIN«. Mariborska Glasbena Matica praznuje letos petletnico svojega obstoja. V proslavo tega dogodka je priredila 14. t. m. v Mariboru slavnostni koncert, na katerem je proizvajala veliko Dvořakovo baľado »Mrtvaški ženin«. Zanimanje za ta naravnost kulturni dogodek je šlo preko mej Slovenije in od vseh strani naše domovine so prihitali ljubitelji umetnosti, da sodoživijo tako redko glasbeno prireditev največjega stila. Kritike vseh listov so bile zbog velikanskega uspeha zelo laskave. Moramo reči, da je mariborska »Glasbena Matica« proslavila svoj petletni obstoj na način, kakoršen bi bil vsakemu sličnemu društvu lahko tudi ob petindvajsetletnici ali še večjih jubilejih v ponos. Mariborska »Glasbena Matica« pa hoče ta redki umetniški užitek omogočiti tudi nam Celjanom in pride v goste k svoji posestrimi »Glasbeni Matici« v Celju, ki priredi z njenim sodelovanjem slavnostni koncert na Svečnico 2. febr. 1925 ob 17. uri popoldne v veliki dvorani »Celjskega doma«. Naj omenimo samo, da sodeluje pri proizvajanju »Mrtvaškega ženina« mešan pevski zbor, broječ 100 članov, in veliki orkester 65 godbenikov. Koncert dirigira g. koncertni vodja Fran Topič. Kot solisti sodelujejo: gdč. Vladimirovna, operna pevka (sopran), g. pater Kolb iz Zagreba (bariton) in g. A. Živko (tenor). V orkestru so zastopani najodličnejši mariborski umetniki, da omenimo samo gospo Fani Brandl-cvo, gg. Berana, Družovića, Schönherrija, Skočaja itd. Kratko vsebino balade, ki jo je spenil K. J. Erben in poslovenil Josip Stritar, priobčimo v eni prihodnjih števil. Predprodaja vstopnic za koncert prične v ponedeljek 26. t. m. v trgovini Goričar & Leskovšek (Kralja Petra cesta). Občinstvo, posebno izven celjsko, je naprošeno, da si preskrbi vstopnice že v predprodaji, da ne bo preveliki naval pri koncertni blagajni zadržal pričetka koncerta. Ker korča koncert že ob 19. uri zvečer, imajo vsi okoličani najlepšo priložnost za povratek s prvimi večernimi vlaki. Naj ne bo Celjana, ki bi zamudil ta kulturni dogodek. O sprejemu dragih nam mariborskih gostov obvestimo naše občinstvo prihodnji teden.

GLASBENA MATICA V CELJU sklicuje za nedeljo 25. t. m. ob 11. uri dopoldne setanek zastopnikov vseh celjskih kulturnih društev. Sestanek se vrši v prostorih »Glasbene Matice« (nasproti farne cerkve) in ima namen, da se posvetujemo glede prireditve slavnostnega koncerta mariborske »Glasbene Matice«, ki izvaja dne 2. februarja v Celju Dvořakovo balado »Mrtvaški ženin«, in glede sprejema mariborskih gostov na kolodvoru. — Društva, ki bi po pomoti ne prejela posebnega vabila, naj se smatrajo s temi vrsticami za povabljeni in naj nam pogrešek oprostite. — Glasbena Matica v Celju.

IZ POŠTNE SLUŽBE. Poštni uradnik della Mea v Celju je imenovan za uradnika 4. skupine II. kategorije.

SMRTNA KOSA. V ponedeljek, dne 19. t. m. ob pol 6. zvečer je preminul v celjski bolnici po dolgi, mučni bolezni g. Karol Vizjak, učitelj na deški okoliški šoli v Celju v 60. letu starosti. Pokojnik je služboval dolga leta kot nadučitelj v Ljubečni pri Celju, pred 4 leti pa se je preselil v Celje, da si tu ustvari udobnejše življenje. Kot odličan šolnik in mož blagega značaja

je bil splošno priljubljen in spoštovan. Hvaležen spomin je zapustil zlasti v srecih svoje šolske mladine. Pokojnik je bil vedno odločen narodnjak in vnet pristaš napredne mišli. Pogreb se vrši v četrtek, dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne iz celjske javne bolnice na mestno pokopališče. Blagemu pokojniku bodi ohranjen časten in trajen spomin, težko prizadetim pa naše iskreno sožalje!

FRANCOSKO PREDAVANJE. V soboto, dne 24. t. m. ob 8. zvečer se vrši v prostorih državne trgovske šole v Celju francosko predavanje s skioptičnimi slikami. Predava lektor ljubljanske vseučilišča g. René Martel »o starem in novem Parizu«. Vsi ljubitelji francoskega jezika se vabijo, da se udeležijo predavanja v čimvečjem številu.

SVETOSAVSKA BESEDA, ki jo kakor vsako leto tudi letos priredi srbska pravoslavna občina v Celju, se vrši v soboto, dne 31. t. m. zvečer v »Celjskem domu«.

VIŠNJEGORSKI POLŽ NA POSTI. Upravištvu našega lista je prejelo dne 20. t. m. 8 dopisnic, oddanih v St. Petru v Sav. dol. Zidanemmostu, Hrasniku, Rogatecu (2), Podčetrku, Sv. Tomažu pri Ormožu in Grabštajnu. Dopisnice nosijo poštni pečat od januarja, februarja in marca 1920. Četih pet let je torej preteklo, predno jih je dobil adresat v roke. Na vsak način redek primer hitrosti in točnosti!

PLANINSKO DRUŠTVO. Članske izkaznice za S. P. D. izdajeta za Celje in okolico gg. dr. Kalan, odvetnik in Vrtovec (drogerija »Sanitas«), oba v Celju. Članarina za leto 1925. znaša 25 Din, vpisnina za nove člane 10 Din. Za poset koč in polovično vožnjo po železnici je treba legitimacije s sliko, ki je uporabna za 9 let in stane 10 Din. Člani, ki imajo že legitimacijo, naj isto prinesejo poverjeniku, ki v isti potrdi članstvo za leto 1925. proti plačilu 25 Din. Ostali in novi člani naj izročijo svojo sliko (6 cm široko in 10 cm visoko), nakar se izda legitimacija s potrdilom članstva za leto 1925. (skupaj 35 Din). Opozorjamo tudi na »Planinski Vestnik«, ki izhaja s slikami 12-krat na leto in stane letno samo 40 Din. Naroča se pri Osrednjem odboru S. P. D. v Ljubljani. — Savinjska podružnica S. P. D. v Celju.

TRETJI IZKAZ PRISPEVKOV za novo planinsko koč v Logarski dolini. Nabrali so: g. notar Hudovernik iz Ljubljane 1000 Din, g. dr. Mayer iz Šoštanja 500 Din, gdč. Justa Repič iz Polzele 196 Din, g. Vrtovec iz Celja 100 Din. V Žalcu sta nabrala gdč. Janja Hodnikova in g. Fr. Kocbek 2250 Din. Prispevali so gg.: župan Vabič, veleposestnik Roblek, tovarnar Lorber, ter trgovec Kveder in Krašovic po 250 Din; po 150 Din gg.: ravnatelj posojilnice Širca in trg. Pilihi; po 100 Din gg.: dr. Bergman, Janič in Kunst ter gg. Ciril Senica, I. Marovt, Vizovišek, Naprudnik in Rud. Lorber. V Zagrebu je nabral g. Lad. Janzon 850 Din, na Vranskem pa g. notar Presečnik 500 Din. Darovali so: po 500 Din: Južnostaj. hranilnica v Celju in g. dr. Ban, odv. v Ormožu; g. dr. Popović iz Zemuna 150 Din; po 100 dinarjev gg.: H. Požun, notar v Gor. Radgoni, odvetnik dr. Šurina iz Klanjca, odv. dr. J. Hrašovec iz Celja, odvetnik dr. Šander Hrašovec iz Šmarja, ga. Ara Plesivčnik, hotel Evropa, ravnatelj Baebler, dr. Stanovnik in I. Hoppe, dentist, vsi iz Celja. Vsem nabiralcem in darovalcem iskrena hvala! — Savinjska podružnica S. P. D. v Celju.

BORBA PROTI KUŽNIM BOLEZNIM IN OBRAMBA PRED OKUŽENJEM. Že dolgo znano in dognano je dejstvo, da nastopajo premnoge in predvsem mnoge otroške kužne bolezni na ta način, da prihajajo njih kužne kili preko ust ali nosa do goltanca in se tam vgnezdijo po žlezah (bezgalkah) na straneh požiralnika. Kakor je snaga in čistost v obče odločilne važnosti v borbi proti okuženju, tako je še posebno važen pripomoček obrambe snaženje ust in goltanca. — Razne tekočine, ki vsebujejo desinfek-

cijske ali razkuževalne primesi, so že od nekdaj v rabi za čiščenje ustne dupline. Zelo priporočljivo tako zdravilo je predvsem *vodikov peroksid*, ki mora biti razredčen. To sredstvo je kot razkužilo ust in goštanca tudi v obrambi proti škrlatinki zelo učinkovito. V Ameriki so grgranja s tem sredstvom že obvezno uvedli v vseh šolah. Stalna celjska zdravstvena komisija je na predlog in osebno intervencijo g. sredstva sanitetnega referenta in dogovorno z gg. lekarnarji v Celju dosegla, da se to sredstvo dobiva v vseh celjskih lekarnah po zelo znižani ceni. Podrobnosti dobave in uporabe je razvideti iz letakov, ki se bodo v to svrhu delili občinstvu po mestu in učencem v vseh celjskih šolah; dobe se pa tudi brezplačno pri mestnem magistratu (soba. št. 2), na kar se občinstvo opozarja. — Mestni magistrat celjski, dne 13. jan. 1925. — Župan: Dr. Hrašovec s. r.

IZGUBIL SE JE KLIŠE pisal-nega stroja »Mercedes«. Pošteni naj-ditelj naj ga vrne v upravi »Nove Dobe«.

V KONCERTNI KAVARNI »CENTRAL« V CELJU se vrše vsak večer elitni valonski koncert pod vodstvom znanega kapelnika Güldeberga iz Finske.

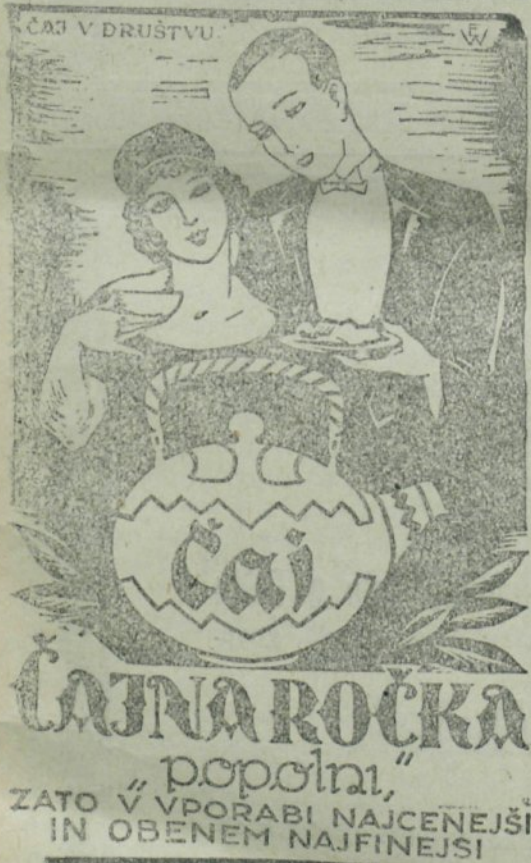
Kino.

KINO GABERJE. Sreda 21., četrtek 22. in petek 23. januarja: »La dame de Monsoreau« ali »Zvestoba do groba«. Koloriran film v 5 dej. po slovitem romanu Aleksandra Duma. Film je prvovrstno delo pariške tvornice Pathé-Color. V glavni vlogi Genevieve Felix.

MESTNI KINO. Sreda 21. in četrtek 22. januarja: »Potovanje okoli sveta v 18 dneh«. II. del v 12 dej. Monumentalni ameriški film po Jules Verneovem romanu. V glavni vlogi William Desmond.

Razširjajte »Novo Dobo«!

ČAJ V DRUŠTVU

ČAJNA ROČKA
popolna.
ZATO V UPORABI NAJČENEJŠI
IN OBENEM NAJFINEJŠI

Sokolstvo.

REDNI OBČNI ZBOR SOKOL-SKEGA DRUŠTVA V CELJU se vrši, kakor smo že poročali, v četrtek, dne 22. t. m. ob 8. zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Ker je za sklepčnost potrebno število najmanj 160 navzočih, se člani društva pozivajo k polnoštevilni udeležbi.

Obrtni vestnik.

VPRAŠANJE KREDITOV ZA MALE OBRATNIKE. Trgovska in obrtniška zbornica za Slovenijo v Ljubljani je prejela od podružnice Narodne banke v Ljubljani obvestilo, da sme podružnica v smislu čl. 24. bančnih pravil o kreditiranju in eskontiranju dovoliti malim obrtnikom menično posojilo, ki sme znašati za enega obrtnika največ 5000 Din. Posojila so namenjena malim obrtnikom in se bodo dajala le proti menici s tremi podpisi. Za ta maloobratna posojila je pri podružnici v Ljubljani razpoložna vsota pol milijona dinarjev, pri podružnici v Mariboru pa 300.000 Din. Posojilo morejo dobiti samo obrtniki, ki so najmanj tri leta samostojni. Prosilcem se bo obrniti s pismeno prošnjo na pristojno lančno podružnico. V prošnji je navesti označbo obrti in od kdaj se obrt izvršuje, popis premoženjskega stanja, za kaj se potrebuje posojilo in v kakšnem znesku, nadalje imena onih, kateri soprodisujejo menico. Prošnje je vložiti obrtniku potom svoje zadrage. Zadrage pošljejo prošnjo s svojo izjavo trgovski in obrtniški zbornici, katera predloži prošnjo Narodni banki. Mnenje zadruge in zbornice je samo informativnega značaja. Eskontni odsek pri podružnici Narodne banke temeljem svojih informacij odloči o tem, ali se da kredit ali ne. Ako je kredit odobren, pozove podružnica prosilca, da vložijo menico, ki ne sme biti daljša kakor 92 dni. Počez posojilojemalca treba še dva podpisa. Menice bo odplačati v treh enakih trimesečnih obrokih, računano od prvotne svote. Novega posojila se ne da, dokler ni popolnoma odplačano prvo posojilo.

Gospodarstvo.

H M E L J.

51. poročilo Hmelj. društva v Žalcu.

Žalec, Č. S. R., 15. jan. 1925.

Takoj po izdaji našega zadnjega poročila so šle cene skokoma kvišku in sicer od 4100 in 4200 na 4500 in 4800 č. K za 50 kg. Prodalo se je kakih 1000 stotov. Od 12. t. m. pa je postajalo na trgu mirnejše, povpraševanje zmanjšano. Malenkostne množine so bile prodane po 4700—4800 č. K za 50 kg. Razen češkega hmelja je postajalo tudi povpraševanje po jugoslovanskem hmelju, ki se nahaja v tranzitnih skladiščih, živahnejše in je bilo prodanih kakih 1000 stotov po 2500 do 3400 č. K za 50 kg.

Pri mirnem prometu je razpoloženje zelo čvrsto, cene pa stabilizirane.

(»Saazer Hopfen- & Brauer-Ztg.«)

Izjava.

Z ozirom na svoje »Poslano« v »Novi Dobi« št. 2, naslovljeno na gosp. dr. A. Premšchaka, zdravnika v Celju, izjavim, da se dotično očitjanje ne tiče njega ter vsled tega očitjanje prekličem.

Celje, dne 19. januarja 1925.

Dr. I. Rožman.

Odda se v najem

hotel in mesarija

v večjem trgu. Naslov v upravi lista.

OSRAM NITRA

Izdatna razsvetljava poveča ostrino in hitrost vida.

OSRAM to znamko mora nositi žarnica

RAZSTAVA MLEČNIH IZDELKOV V MILANU. Na mednarodnem vzorčnem velesejmu v Milanu, ki se bo vršil od 12. do 27. aprila t. l., bo posebnost urejeno odelenje za razstavo mlečnih izdelkov, katere so se udeležile skoro vse evropske in južnoameriške države. Ker ni bila lanske leto na omenjeni razstavi zastopana naša mlekarska industrija, poziva naš generalni konzulat v Milanu, da bi se naši industrijalci udeležili razstave v čim večjem številu.

Ozdravljeni pijanci.

Dr. Dunant, ki že več let prakticira v nekem malem francoskem mestu, je na glasu dobrega in vestnega zdravnika. Pogosto so ga že prosili, naj bi ozdravil tega ali onega alkoholika. Vestni zdravnik pa je vedno odklonil prošnje, ker je smatral, da ni sredstva zoper pijančevanje. Letos se je obrnila nanj neka gospa Boiret, mati šestih otrok. S solznimi očmi ga je prosila, naj reši njenega čevljarja, ki se je popolnoma zapil in spravljal rodino na rob propada. Dr. Dunant ji je obljubil storiti, kar bo v njegovi moči. Spomnil se je »avtogenoterapevtskega« zdravljenja nekaterih bolezni. To zdravljenje obstoji v tem, da se vbrizga bolniku pod kožo njegova lastna kri. Zdravljenje ima gotovo nevarnost za bolnika.

Doktor je torej vzel čevljarju malo krvi in mu jo vbrignil na drugem mestu. Bolnik ni okusil niti kapljice vina devet dni. Vino mu je postalo zopno. Toda deseterga dne je pričel Boiret zopet piti. Pijanost se je ponovila tudi po drugi injekciji. Da reši pijanca pogube, mu je vzel zdravnik na enkrat zopet deset kubičnih centimetrov krvi. Ta količina se je razdelila na osem injekcij. Zmaga zdravnika je bila popolna. Boiret, ki se je prej tekom osmih let vsak dan napil do nezvesti, ni pil zdaj že tri mesece. Obenem se je spremenil njegov obraz: malinasti nos je obledel, otekline so izginile, oči se niso več solzile. Čevljar zdaj pridno dela v svoji prej zapuščeni delavnici. Ta čudežna novica je hitro šla po de-

želi in zdaj oblegajo zdravnika žene drugih pijancev. Dr. Dunant se ponša doslej že s 16 primeri uspešno ozdravljenega mnogoletnega alkoholizma.

To in ono.

KAJ JE STORITI, DA JEZA MANJ ŠKODUJE. Znano je vobče, da je jeza človeškemu zdravju zelo škodljiva. To velja posebno o bolnikih, ki so jezi zelo podvrženi. Najslabše pa je za onega, ki v razdraženosti pije kaj grenkega. Skušnje vsaj par žlic mrzle vode in jo popij, nakar se ti žolč potolaži. Tako si boš svoje zdravje najbolje očuval.

Za smeh in kratek čas.

Sin »vesele vdove« je bil radi težkega zločina obsojen v dosmrtno ječo. Ko je mati zvedela za obsodbo, je vzkliknila vsa obupana: »Jezus, Marija! Tako dolgo pa ubogi fant ne bo vzdržal!«

Pepček in Joško se razgovarjata o lepih stvarih, ki jih imajo doma. Pepček: »Moj oče ima lepo skodelico z zlatim napisom: »Voščilo za god!« Joško: »To je res nekaj posebnega, toda moj oče ima skodelico z napisom: »Kavarna Evropa!«

Curiška borza

v sredo 21. jan. Zagreb: 8.50

ZAGREBSKA BORZA

v sredo, dne 21. januarja.

Dunaj: 0.0851—0.0871.
Milan: 2.4805—2.5105.
London: 290.32—293.32.
New-York: 60.05—61.05.
Pariz: 3.225—3.275.
Praga: 1.8210—1.8510.
Curih: 11.74—11.84.

Odgovorni urednik: Rado Pečnik.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

SALAMA

prvovrstna novaroba, povsem zrela se dobi povsod.

Prva hrvaška tvornica salama, sušena mesa i masti
M. Gavrilović-a sinovi d. d.
Petrinje.

Generalno zastopstvo za Slovenijo:
R. Bunc in drug
Ljubljana, Maribor, Celje.
12—12

Ribje olje

Sprejme se priden, pošten in krepak

učenec

v trgovino z mešanim blagom pri trvdki Ferdo Pustek, Šmarje pri Jelšah. 2-1

Proda se krojaški šivalni stroj.

Izve se v upravi.

pristno norveško je sveže dospelo. Priznano sredstvo proti slabokrvnosti tako za odrasle kakor za otroke.
Dobi se pri Sanitas, Celje.

moderne fazone in fine kakovosti, kakor tudi vse vrste čepice, srajce, lrvavate, sploh vse perilo in modne predmete za gospode, se prodaja letos po zelo nizkih cenah samo v veletrgovini

R. STERMECKI, CELJE
Trgovci engros cene! Cenik zastoj!

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica in rezerve
Din 60,000.000.—

Centrala v Ljubljani

Delniška glavnica in rezerve
Din 60,000.000.—

Agencija Logatec.

Ustanovljena leta 1900
Podružnice

Agencija Logatec.

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

N A Z N A N I L O !

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem odprla v lastni hiši v Celju, Pred grofijo

modni salon

ter se priporočam za mnoga naročila.

S spoštovanjem

Mica Tašker

6-4

V brivnici Koštomaj

striženje samo Din 5.—

Istotam brušenje britev, škarij, gilet, nožev, kuhinjskega in raznega orodja.

V najem

se da 2 do 3 fino meblirane ali nemeblirane sobe in kopalnico, eventualno tudi kuhinjo. Naslov v upravi tega lista. 1

Kupim več vagonov

krajnikov

Pismene ponudbe z navedbo cene franko vagon je poslati na »Lesno industrijo«

2 p. Radomlje. 2

Sprejme se dobro izurjena

kuharica

ki zna deliti porcije, za boljšo restavracijo. Ponudbe na upravništvu lista.

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 8%.
Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

63-7

Marljivost, treznost in varčnost,
so predpogoji pravosti!

Iz malega raste veliko!

Na drobno!

Pri

Na debelo!

Rupujte

po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri

„Solncu“

Rupujte

po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri

„Solncu“

manufakturno in modno blago

kakor n. pr.: Sukno, hlače, tiskovina (Druck), cefir, volna za jumperje, pavola v vseh barvah, prejca, vezenina, blago za prte, dežnike, kravate, moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice i. t. d.

Platno belo in rujava,
Kupi pri nas samo pravo.Zato prepričajte se vsi,
Da pri nas po ceni se dobi.

A. Drofénik, Celje, Glavni trg 9.

Učiteljski zbor okoliške šole v Celju
javlja tužno vest, da je preminul blagi tovariš, gosp.

Karel Vizjak

v 60. letu starosti.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v četrtek ob 15. uri iz bolnice na mestno pokopališče.

Celje, 19. januarja 1925.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod
trajnim državnim nadzorom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilniški posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov
nad Kron 25.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.